

FESTIWAL SOLISTÓW ŁALKARZY

Historia jednej lalki

W dniach 14–19 kwietnia 2007 w Teatrze Lalek Arlekin w Łodzi odbywał się V Międzynarodowy Festiwal Solistów Łalkarzy. W nurcie konkursowym wystąpiło

dziewiętnastu solistów, odbyły się również cztery pokazy mistrzowskie. Imprezie towarzyszyła wystawa lalek mechanicznych grupy „Los Grumildos” z Hiszpanii. Dwukrotnie uczestnicy festiwalu mogli wziąć udział w warsztatach, prowadzonych przez mistrzów Richarda Bradshawa z Australii oraz Nevillea Trantera z Holandii.

Jury w składzie Józef Frymet, Małgorzata Wolańska i Władysław Owczarzak przyznało następujące nagrody:

- dwa równorzędne wyróżnienia otrzymali:
 - Agata Kucińska z Polski za spektakl *Sny*
 - Dimitar Todorow z Bułgarii za spektakl *Cudowna lampa Aladyna*
- trzy równorzędne nagrody (i grafiki autorstwa Wacława Kondka) otrzymali:
 - Anna Kramarczyk z Polski za spektakl *Słowik*

GRAND PRIX
W BELGRADZIE

Studenci wrocławskiej Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej nie wrócili z Belgradu z pustymi rękami! Uczestnicząc w Międzynarodowym Festiwalu Teatru Studenckiego, zorganizowanym przez Szkołę Teatralną Wydział Produkcji w Belgradzie, zaprezentowali spektakl pt. *Raj serca labirynt świata* (reż. SKUTR Martin Kukučka, Lukáš Trpišovský) będący projektem międzynarodowym. Sztuka ta zdobyła już uznanie we Wrocławiu, Pradze oraz Bratysławie, a nagroda – GRAND PRIX – otrzymana w Belgradzie potwierdziła wysoki poziom artystyczny i kunszt wrocławskich młodych aktorów łalkarzy. Należy przy tym zaznaczyć, że było to jedyne przyznane podczas tegorocznego festiwalu wyróżnienie!

Wrocławska publiczność będzie mogła powtórnie obejrzeć nagrodzony spektakl podczas Festiwalu Wrocław Non Stop 2007 (22 czerwca – 1 lipca 2007). Ponadto *Raj serca labirynt świata* otrzymał specjalne zaproszenie na XXV Festiwal Szkół Teatralnych w Łodzi (kwiecień 2007), gdzie był prezentowany jako unikatowy przykład międzynarodowej współpracy artystycznej w teatrze lalek.

- **Mária Šamajová** ze Słowacji za spektakl *Anička Ružicka a Tonko Modrinka*
- **Anna Sezonenko** z Rosji za spektakl *Trzy niedźwiedzie*

■ Niespodziewaną nagrodę celem ułatwienia występów na przyszłych festiwalach, bo historia lubi się powtarzać, otrzymał **Fabian Villarreal** z Argentyny. Był to zestaw narzędzi i akcesoriów „Zrób to sam”.

■ Grand Prix Festiwalu oraz szklaną statuetkę łalkarza autorstwa Janusza Bogackiego otrzymał **Vladimir Zakharov** z Rosji za spektakl *Historia jednej lalki*.

Zmarł Wojciech Wieczorkiewicz

19 maja zmarł w Puszczykowie **Wojciech Wieczorkiewicz**, wybitny artysta teatru lalek – aktor, reżyser, wykładowca akademicki, dyrektor Teatru Marcinek w Poznaniu w latach 1976–1980, aktywny działacz POLUNIMA, przez wiele lat członek Zarządu, a w latach 1999–2001 Prezydent Polskiego Ośrodka Łalkarskiego.

Recenzje¹

Kto pocieszy Tove Jansson?

Marcowa premiera Teatru Animacji wpisała się w, rzecz by można programowe dla tej sceny, podwójne kodowanie spektakli. Zazwyczaj jednak polega ono na stosowaniu w propozycjach dla najmłodszych widzów subtelnych aluzji i błyskotliwie zakamuflowanych nawiązań do świata dorosłych. *Kto pocieszy Maciupka?* (reż. Ewa Sokół-Malesza, scen. Mikołaj Malesza) zostało w całości skonstruowane dla wszystkich – zadbała o to autorka tekstu Tove Jansson, której literaturę czytać można wielokrotnie, w miarę nabywania życiowych doświadczeń dostrzegając w niej, zamiast opowieści o trollach i ich towarzyszach, coraz poważniejszy obraz stosunków międzyludzkich.

Adaptując historie o mieszkańcach Doliny Muminków Ewa Sokół-Malesza wykorzystała atut zespołu poznańskiej sceny – zwróciła uwagę na aktorów charakterystycznych i trafnie obsadziła role, uzupełniając aktorskie talenty kostiumami i lalkami, doskonale oddającymi wizerunki znane nam z ilustracji Tove Jansson.

Mimo wiernego oddania książkowych ilustracji oraz uniwersalności tekstów fińskiej pisarki, tym razem spektakl czytelny był najwyraźniej tylko dla dorosłych widzów, pamiętających być może opowiadania fińskiej autorki, lub adaptację *Se-ma-fora* z lat 70.

Być może dzieci nie skojarzyły mrocznej opowieści o Maciupku ze znaną im z kreskówek wersją Muminków „cieszących się radością i życiem” (jak głosi piosenka w jej czołówce), być może fragmenty tekstów wybrane do adaptacji były dość zrozumiałe tylko dla czytelników Tove Jansson. W każdym razie jest coś niepokojącego w tym, że bojaźliwą i potulną Filifionkę młodzi widzowie kojarzą z czarownicą. Może trzeba zacząć od podstaw i przed wyprawą do teatru zapoznać dzieci z prawdziwą spuścizną Tove Jansson, nie zadowolając się okrojoną i wypaczającą sens jej prozy, utrzymaną w pastelowych kolorach kreskówką? A może nie warto poddawać się dyktatowi pop kultury i robić to, co zrobił Teatr Animacji – stawiać najmłodszym intelektualne wyzwania? Czy odpowiedzialność za niezrozumienie spektaklu ponosi literatura, która poddała się ekranizacjom, czy teatr, traktujący widza poważnie?

Zofia Jakubowska

Kto pocieszy Maciupka?

Lalki w telewizji?

19 lutego, z inicjatywy Sekcji Lalkarskiej ZASP oraz POLUNIMA, w siedzibie Telewizji Polskiej odbyło się kolejne spotkanie poświęcone obecności teatru lalkowego w programach emitowanych na antenach TVP (pierwsze miało miejsce w listopadzie 2006 r.). W trakcie spotkania, w którym uczestniczyło liczne grono pracowników merytorycznych TVP, przedstawiciele Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz reprezentanci POLUNIMA i środowiska lalkarskiego podjęto następujące ustalenia:

- TVP1 przedstawi w Biurze Programowym projekt stałego pasma audycji dla młodych widzów uwzględniając fakt, że zatwierdzenie ramówki letniej odbywa się w I tygodniu kwietnia, zaś jesiennej – w maju.
- ZASP wystąpi do Zarządu TVP z wnioskiem o zapewnienie stałego pasma. Rozmowy w tej sprawie podejmie także Zespół ds. relacji społeczno-instytucjonalnych, który wystąpi do Prezesa Zarządu TVP z propozycją zorganizowania spotkania Prezesa z Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Prezesem ZASP w tej sprawie.
- ZASP przygotuje projekt produkcji spektakli teatralnych dla młodych widzów i wraz z kosztorysem wystąpi z wnioskiem do MKiDN o jego dofinansowanie w ramach programu „Edukacja kulturalna” lub „Patriotyzm jutra”.

Ustalono też, że do czasu kolejnego spotkania szczegółowe rozmowy między TVP1 a ZASP będą prowadzone w trybie roboczym.

Jubileusze

- 3 lutego aktorka Teatru Baj Pomorski w Toruniu **Grażyna Rutkowska-Kusa** święciła jubileusz 25-lecia pracy artystycznej.
- 1 kwietnia **Michał Milczarek** – aktor PTL *Tęcza* obchodził jubileusz 45-lecia pracy artystycznej.
- 22 czerwca **Władysław Owczarzak**, aktor toruńskiego Baha Pomorskiego na specjalnym benefisie święcił będzie jubileusz 50-lecia pracy artystycznej.
- 31 marca jubileusz 20-lecia połączony z premierą *Mewy* Antoniego Czechowa w reż. Wiesława Hejny obchodził **Teatr Lalki i Aktora w Łomży**. Podczas uroczystej Gali Dyrektor Teatru **Jarosław Antoniuk** otrzymał nagrodę Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a odznaczenia „Zasłużony dla Kultury Polskiej” otrzymali **Zdzisław Rej, Przemysław Karwowski i Tomasz Rynkowski**. Z okazji jubileuszu Prezydent Miasta Łomży uhonorował dyplomami **Marzannę Gawrych, Marka Janika, Bogumiłę Wierzchowską-Gosk, Grzegorza Korzeniackiego i Leszka Truskolaskiego**.

PREMIERY • PREMIERY

Styczeń

Teatr Groteska, Kraków:*Być jak Pipi*

Scenariusz i reż. Lech Chojnacki, scen. Dariusz Panas,
muz. Robert Kanaan, choreog. Marzena Biesiadecka.
Premiera 13 stycznia

Teatr Lalki i Aktora Kubuś, Kielce:*Rodzina zastępcza* – Małgorzata Kamińska-Sobczyk.

Reż. Małgorzata Kamińska-Sobczyk,
scen. Grażyna Skala, muz. Jerzy Stachurski.
Premiera 13 stycznia

Teatr im. Andersena, Lublin:*Wicek Warszawiak* – Jan Wilkowski.

Opracowanie i reż. Włodzimierz Felenczak,
scen. Andrzej Czyczyło, muz. Czesław Wrzosek.
Prapremiera 21 stycznia

Wicek Warszawiak

Luty

Białostocki Teatr Lalek, Białystok:*Spalona powieść* – Jakow Golosowker.

Przekład Henryk Paprocki, reż. Wojciech Szlachowski,
scen. Jerzy Murawski, muz. Krzysztof Dzierma.
Premiera 17 lutego

Teatr Groteska, Kraków:*Brzydkie Kaczątko* – wg Andersena.

Reż. i choreog. Beata Pejcz, scen. Paweł Pawlak,
muz. Krzysztof Dzierma.
Premiera 24 lutego

Teatr Arlekin, Łódź:*Kwiat paproci* – Józef Ignacy Kraszewski.

Adaptacja i reż. Alina Skiepmo-Gielnińska,
scen. Halina Zalewska, muz. Krzysztof Dzierma.
Premiera 24 lutego

Teatr Lalki i Aktora, Opole:*Onodyna* – Jean Giraudoux.

Reż. Marián Pecko, scen. Pavel Andraško,
muz. Robert Mankovecky, teksty piosenek Agata Biziuk.
Premiera 2 lutego

Olsztyński Teatr Lalek, Olsztyn:*Uwaga! Bajki na drodze!*

– Małgorzata Kamińska-Sobczyk.
Reż. Marcin Ehrlich, scen. Ireneusz Salwa,
muz. Czesław Majewski, choreog. Bohdan Głuszczyk.
Premiera 17 lutego

Teatr Lalek Rabcio, Rabka:*Kiedy króla boli ząb* – Katarzyna Lengren.

Reż. Arkadiusz Klucznik, scen. Monika Polak-Luścińska,
muz. Stanisław Syrewicz,
choreog. Katarzyna Aleksander-Kmieć.
Premiera 17 lutego

Teatr Maska, Rzeszów:*Bajka o szczęściu* – Izabela Degórska.

Reż. Ewa Giedrońc, scen. Irena Marečková,
muz. Agim Dželilji.
Premiera 24 lutego

Teatr Lalek Pleciuga, Szczecin:*Ferdynand Wspaniały* – Ludwik Jerzy Kern.

Adaptacja i reż. Lech Chojnacki, scen. Dariusz Panas,
muz. Robert Łuczak, choreog. Władysław Janicki.
Premiera 24 lutego

Marzec

Teatr Lalek Baniałuka, Bielsko-Biała:*Balladyna* – Juliusz Słowacki.

Reż. Petr Nosálek, scen. Eva Farkašová,
muz. Marcin Mirowski.
Premiera 11 marca

Teatr Jeleniogórski, Scena Animacji, Jelenia Góra:*Porwanie w Tutiurlistanie* – Wojciech Żukrowski.

Reż. Irena Dragan, scen. Urszula Kubicz-Fik.
Premiera 4 marca

Śląski Teatr Lalki i Aktora Ateneum, Katowice:*Jak Janosik pokutował* – Maciej K. Tondera.

Reż. Maciej K. Tondera, scen. Zbigniew Mędrala,
muzyka ludowa w wykonaniu kapeli góralskiej
z Nowego Targu.
Premiera 27 marca

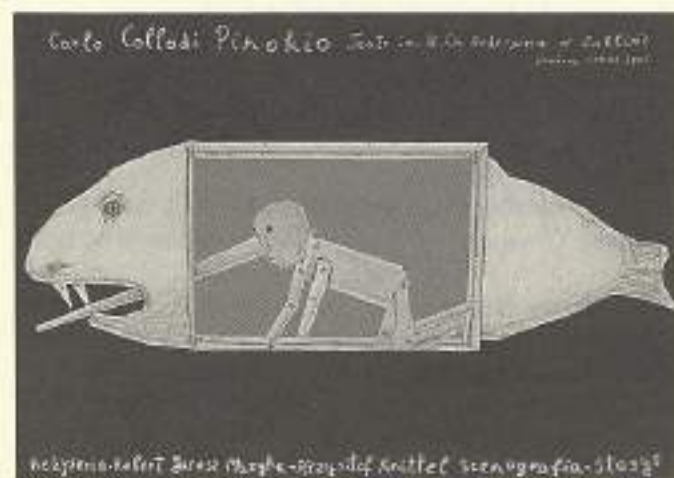
PREMIERY • PREMIERY

Teatr Lalki i Aktora, Kielce:

Śpiąca Królowna – Hanna Januszewska.
Reż. Arkadiusz Klucznik, scen. Barbara Wójcik,
muz. Michał Kowalczyk.
Premiera 25 marca

Teatr im. Andersena, Lublin:

Pinokio – Carlo Collodi.
Reż. Robert Jarosz, scen. Stasys Eidrigevicius,
muz. Krzysztof Knittel.
Premiera 18 marca

Teatr Lalki i Aktora, Łomża:

Mewa – Antoni Czechow.
Reż. Wiesław Hejno, scen. Joanna Braun,
muz. Zbigniew Piotrowski.
Premiera 31 marca

Teatr Animacji, Poznań:

Kto pocieszy Maciupka – Tove Jansson.
Przekład Teresa Chłapowska, Irena Szuch-Wyszomirska,
adaptacja i reż. Ewa Sokół-Malesza, scen. Mikołaj
Malesza, muz. Piotr Klimek, choreog. Władysław Janicki.
Premiera 4 marca

Teatr Maska, Rzeszów:

Ach, jak cudowna jest Panama – Janosch.
Adaptacja i reż. Konrad Dworakowski,
scen. Martyna Dworakowska, muz. Piotr Klimek,
ruch sceniczny Renata Piotrowska.
Premiera 24 marca

Teatr Lalki i Aktora, Słupsk:

Iwan, carski syn, Szare Wilczyko i Inni
– Władimir Masłow.
Przekład i reż. Konrad Szachnowski,
scen. Maria Szachnowska,
oprac. muz. Konrad Szachnowski.
Premiera 3 marca

Teatr Lalek Guliwer, Warszawa:

Uta z ib – wg Jana Wilkowskiego.
Reż. Robert Drobnuch, scen. Edward Lutczyn,
muz. Jerzy Satanowski.
Premiera 10 marca

Teatr Lalki i Aktora, Wałbrzych:

Baśń o Rycerzu bez Konia – Maria Guśniowska.
Reż. Krzysztof Grębski, scen. Beata Fertala,
muz. Artur Lesicki.
Premiera 24 marca

Wydział Lalkarski PWST, Wrocław:

Balero.
Reż. Jan Frymet.
Premiera 26 marca

Kwiecień**Białostocki Teatr Lalek, Białystok:**

Fasada.
Pomysł, reżyseria, lalki Eduardo de Paiva Souza,
współpraca reżyserska, scenografia Paul Selwyn Norton,
oprac. muz. Marek Kulkowski.
Koprodukcja Duda Paiva Puppetery and Dance (Holandia)
i Białostocki Teatr Lalek (Polska).
Premiera 13 kwietnia

Teatr Dzieci Zagłębia, Będzin:

*O Szewczyku, strasznym Smoku,
Czarownicy i Królownie* – Maria Kownacka.
Reż. Dariusz Wiktorowicz,
scen. Barbara Wójcik-Wiktorowicz,
choreog. Artur Żymełka, muz. Michał Makulski.
Premiera 14 kwietnia

PREMIERY • PREMIERY

Teatr Miniatura, Gdańsk:

Czerwony Kapturek – Jan Brzechwa.
Reż. Waldemar Wolański, scen. Joanna Hrk,
muz. Bogdan Dowłasz,
choreog. Stanisław Knoll.
Premiera 1 kwietnia

Teatr Lalki i Aktora, Kielce:

Bajka o Czerwonym Kapturku
– wg braci Grimm Agata Sowa.
Reż. i scen. Alexander A. Łabiniec, muz. Andrzej Wolaki.
Premiera 21 kwietnia

Teatr Groteska, Kraków:

Legenda – Stanisław Wyspiański.
Reż. Bogdan Ciosek, scen. Jerzy Kalina,
muz. Paweł Moszumanski,
plastyka ruchu Katarzyna Skawińska.
Premiera 28 kwietnia

*Szewc Kopytka
i Kaczor Kwak*

Teatr Lalek Pinokio, Łódź:

Szewc Kopytka i Kaczor Kwak – Kornel Makuszyński.
Adaptacja Jan Wilkowski, reż. Piotr Seweryński,
scen. Elżbieta Iwona Dietrych, muz. Tomasz Walczak,
ruch sceniczny Juliusz Stańda.
Premiera 13 kwietnia

Teatr Lalki i Aktora, Opole:

Spowiedź w drewnie – Jan Wilkowski
Żywy Świąteczny – Jędrzej Wowro.
Reż. Krystian Kobyłka, scen. Adam Kilian,
muz. Andrzej Zarycki.
Premiera 13 kwietnia

O Feliksie, który przyniósł szczęście – Isaac B. Singer.

Reż. Petr Nosalek, scen. Pavel Hubička,
muz. Krzysztof Dzierma.
Premiera 20 kwietnia

Olsztyński Teatr Lalek, Olsztyn:

O Królowie Wenecji – Maria Jotterka z inspiracji baśnią
Marii Krüger *Apołojka i jej osiołek*.
Reż. Janusz Ryl-Krystianowski, scen. Jacek Zagajewski,
muz. Robert Łuczak, choreog. Władysław Janicki.
Premiera 1 kwietnia

Teatr Baj Pomorski, Toruń:

Afrykańska opowieść czyli Tygrys Piotrek
– Zbigniew Lisowski wg Hanny Januszewskiej.
Reż. i insc. Zbigniew Lisowski, scen. Pavel Hubička,
piosenki Wojciech Szlachowski, muz. Piotr Nazaruk.
Premiera 1 kwietnia

Teatr Baj, Warszawa:

Słońce w Dolinie Muminków – Tove Jansson,
Adaptacja Jan Polewka, reż. Krzysztof Niesiołowski,
scen. Urszula Kubicz-Fik, muz. Teresa Ostaszewska.
Premiera 14 kwietnia

Teatr Lalka, Warszawa:

Ostatni tatuś – Michał Walczak.
Reż. Michał Walczak, scen. Szymon Gaszczyński,
muz. Michał Górczyński, choreog. Igor Kryszytowicz.
Prapremiera 14 kwietnia

Wrocławski Teatr Lalek:

Baśń o Pięknej Parysadzcie – Bolesław Leśmian.
Reż. Beata Pejcz, scen. Eva Farkašová,
muz. Piotr Nazaruk, choreog. Bożena Klimczak.
Premiera 1 kwietnia

**Wydział Sztuki Lalkarskiej,
Białystok:**

Dyl Sowizdrzał
– Grigorij Gorin.
Reż. Tomasz Jaworski,
scen. Wiesław Jurkowski,
muz. Jerzy Stachurski.
Premiera 14 kwietnia

PREMIERY • PREMIERY

Maj

Białostocki Teatr Lalek, Białystok:*Jest królik na księżycu.*

Koncepcja, scenariusz i realizacja spektaklu
Tania Castaing, Francesca Bettini, Charlot Lemoine.
Współpraca Maria Żynel (ATB)
Spektakl przygotowany we współpracy
z Vélo Théâtre (Francja), przekład Marek Waszkiel.
Premiera 19 maja

Teatr Lalek Banialuka, Bielsko-Biała:

W beczce chowany – Robert Jarosz.
Reż. Bogusław Kierc, scen. Danuta Kierc,
muz. Jacek Wierchowowski.
Prapremiera 13 maja

Ślaski Teatr Lalki i Aktora Ateneum, Katowice:

Tezeusz i Ariadna – Andrzej Żak.
Reż. Karel Brožek, scen. Ewa Satalecka,
muz. Violetta Rotter-Kozera.
Prapremiera 26 maja

Teatr Groteska, Kraków:

Baśń o dobrym Kopciuszku i złych siostrach.
Reż. Grzegorz Kwieciński, scen. Przemysław Karwowski,
muz. Bogdan Szczepański,
choreog. Marzena Biesiadecka.
Premiera 12 maja

Teatr im. Andersena, Lublin:

O Paluszku – Karel Novak.
Reż. Włodzimierz Felenczak, scen. Andrzej Czyczyło,
muz. Roman Wrzos.
Premiera 20 maja

Teatr Animacji, Poznań:

W beczce chowany – Robert Jarosz.
Reż. Janusz Ryl-Krystianowski, scen. Jacek Zagajewski,
muz. Robert Łuczak
Premiera 27 maja

Teatr Lalki i Aktora, Słupsk:

Pieśń lasu – Małgorzata Kamińska-Sobczyk.
Reż. Małgorzata Kamińska-Sobczyk,
scen. Alicja Chodyniecka-Kuberska,
muz. Jerzy Stachurski, ruch sceniczny Tatiana Asmolkowa.
Premiera 28 maja

Teatr Guliwer, Warszawa:

Dzień dobry świnko – Janosch.
Reż. Ireneusz Maciejewski, scen. Dariusz Panas,
muz. Piotr Nazaruk.
Premiera 19 maja

Teatr Lalka, Warszawa:

Za drzwiami – Katarzyna Kotowska.
Reż. Roman Holc, scen. Katarzyna Kotowska,
muz. Łukasz Chmiel.
Premiera 12 maja

Czerwiec

Białostocki Teatr Lalek, Białystok:

Biegun – Vladimir Nabokov.
Przekład Irena Lewandowska, reż. Ewa Piotrowska,
scen. Julija Skuratova, muz. Antanas Kucinskas.
Premiera 9 czerwca

Teatr Arlekin, Łódź:

Piotruś Pan – Arkadiusz Klucznik wg J.M. Barrie'go.
Przekład Maciej Słomczyński, reż. Arkadiusz Klucznik,
scen. Eva Farkašová, muz. Krzysztof Dzierma.
Premiera 2 czerwca

Teatr Lalek Pleciuga, Szczecin:

Dzień dobry, Świnko – Janosch.
Reż. Ireneusz Maciejewski, scen. Dariusz Panas,
muz. Piotr Klimek.
Premiera 15 czerwca

Teatr Minatura, Gdańsk:

Romeo i Julia – William Szekspir.
Reż. Marcin Ehrlich, scen. Ireneusz Salwa,
muz. Andrzej Głowiński, choreog. Juliusz Stańda.
Premiera 30 czerwca

Atrykańska opowieść, czyli Tygrys Pietrek
w Bajce Pomorskim

Lucyna

22 maja 2007 zmarła w Opolu aktorka Opolskiego Teatru Lalki i Aktora, Lucyna Pączek-Nowak.

Lucyna Pączek-Nowak rozpoczęła swoją pracę w opolskim teatrze na początku lat siedemdziesiątych (1970), w czasie gdy kierował nim Zygmunt Smandzik. W teatrze plastycznym Smandzika, Lucyna grała od jego początków występując we wszystkich przedstawieniach, także w tym najsłynniejszym, nagradzanym i honorowanym w Polsce i Europie – *Ptaku* (1975) i w jubileuszowym *Śnie* (1999). Grała w wielu przedstawieniach, w tak wielu, że nie sposób ich wszystkich w miejscu tym wymienić. Tworzyła kreacje wybitne, sugestywne i pełne ekspresji. Niektóre z nich wspominała często – gdyż uważała je za ważne dla rozwoju swojej sztuki aktorskiej i scenicznej kariery. Warto niektóre z tych spektakli przypomnieć, mając w pamięci fakt, że odnosimy się do ułamka jej bogatej drogi teatralnej. Spektaklem, do którego często pamięcią wracała było słynne przedstawienie *Karałuchów* Witkacego w reż. Zbigniewa Micha (1980); równie często przywoływała sztukę E. Spirańskiego *Cud Krasawica* reżyserowaną przez Włodzimierza Felenczaka (1982). Grała w lalkowej rock-operze, czyli w *Szewczyku Dratewce* M. Kownackiej w wersji reżyserskiej Grzegorza Kwiecińskiego (1984). Zróżnicowanie formalne i estetyczne i wiążące się z nimi różne zadania aktorskie, jakie wykonywała w wymienionych już do tej pory spektaklach świadczyć mogą o jej niezwykłym talencie, zdolnościach do aktorskiej kreatywności. W ostatniej dekadzie stworzyła niezapomniane kreacje w sztukach: *Ram – Dam* P. Dorina w reżyserii Janusza Ryfa-Krystianowskiego, w *Balladynie* J. Słowackiego i w *Trzech Muszkieterach* A. Dumasa (1996 i 2000) reżyserowanych przez Petra Nosalka. Ostatnio grała w spektaklach reżyserowanych przez Krystiana Kobyłkę – *Czy mogę stworzyć świat* na motywach P. Gripariego i w subtelnej, w jazzowych klimatach, *Pchle Szachrajce* J. Brzechwy. Grała w nich postaci aktorów – bo takimi są w tych spektaklach role Gwiazdy filmowej i Pchły Szachrajki – czyli grała jakby siebie: Gwiazdę,

Zbigniew Bitka

Odeszli od nas

17 marca po ciężkiej i długiej chorobie zmarła aktorka Teatru Lalek Guliwer w Warszawie – **Zenona Berezowska**. Zanim w sezonie teatralnym 1973/74 rozpoczęła pracę na scenie warszawskiej, uczyła się zawodu i występowała w teatrach lalkowych w Olsztynie, Białsku-Białej, Zielonej Górze i Słupsku.

Teatry za granicą

- W styczniu Teatr Lalki i Aktora Kubuś wystąpił na Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym w Teheranie (Iran) z przedstawieniem *Baśń o rumaku zaklętym* w reż. Ireny Dragan.
- Teatr Lalek Arlekin wziął udział w Festiwalu św. Patryka w Dublinie (Irlandia) – ze swoim smokiem Niunkiem – jako jeden z partnerów projektu „Międzynarodowa Parada Smoków: mity i legendy Europy” (wraz z krakowską Groteską).
- W marcu Teatr Baj Pomorski z Torunia prezentował przedstawienie *Szewczyk Dratewka* w Wilnie, Sołeczniki (Litwa), a w maju wystąpił z przedstawieniem *Ołbrzym* w reż. Piotra Tomaszuka w Instytucie Polskim w Wiedniu.
- 19 i 20 kwietnia, na zaproszenie Instytutu Polskiego w Wiedniu (w ramach programu „Achtung! Umpolen”) Teatr Lalek Plecluga zaprezentował autorskie przedstawienie Krzysztofa Raua *8 dni stworzenia świata*; widzowie Dschungel Wien obejrzelni niemiecką wersję, która wcześniej pokazywana była latem 2006 r. na Dniach Polskich w Schwedt (Niemcy).
- Przedstawienie katowickiego Ateneum *O smoku Grubeloku* Edmunda Wojnarowskiego zaprezentowane zostało na Ukrainie podczas odbywającego się w maju VI Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Lalek „Złoty Telesyk – 2007” we Lwowie (Ukraina).

cd. na str. 8

Nagrody

- Przedstawienie *Czarnoksiężnik z Ziemi Oz* Teatru Maska w reż. Arkadiusza Klucznika zdobyło pierwsze miejsce w plebiscycie na najciekawszy spektakl Festiwalu Teatrów dla Dzieci – Kraków 2007.
- **Iłona Binarsch i Jan Polivka**, twórcy scenografii do sztuki *Świetliki* zrealizowanej w Białostockim Teatrze Lalek zdobyli wyróżnienie w Ogólnopolskim Konkursie na Inscenizację Dawnych Dzieł Literatury Europejskiej (luty 2007).
- **Teatr Dzieci Zagłębia w Będzinie** otrzymał tegoroczną Złotą Maskę za najlepsze przedstawienie dla dzieci za spektakl *Robinson Crusoe* w reż. Dariusza Wiktorowicza.
- **Marek Trębiński**, aktor Olsztyńskiego Teatru Lalek przechodząc na emeryturę otrzymał Nagrodę Prezydenta Miasta Olsztyna za wszystkie kreacje stworzone w ciągu ponad trzydziestoletniej pracy na olsztyńskiej scenie lalkowej.
- Aktoży Teatru Tęcza w Słupsku – **Urszula Szydlik – Zielonka** oraz **Michał Milczarek** otrzymali Nagrody Prezydenta Miasta Słupska z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru.
- **Ryszard Dołęcki**, aktor białostockiego Teatru Lalek otrzymał Nagrodę Prezydenta Miasta w dziedzinie twórczości kultury za rok 2006.
- **Lucyna Kozień**, dyrektor naczelna i artystyczna Teatru Lalek Baniałuka w Bielsku-Białej oraz **Eugeniusz Jachym** – aktor tego teatru zostali nagrodzeni nagrodami artystycznymi Prezydenta Miasta Bielska-Białej.
- **Aleksandra Zawalska**, aktorka katowickiego Ateneum została nagrodzona Złotą Maską za rolę Konia z Wesołego Miasteczka w sztuce Rady Moskiewej *Dokąd pędzisz, koniku*.
- Nagrodę – Złotą Karetę „Nowości” otrzymał **Paweł Hubička i Mateusz Grochocki** za bajkową szafę nowego budynku Teatru Baj Pomorski w Toruniu.
- Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego nagrodził aktorkę Baja Pomorskiego **Grażynę Rutkowską-Kusą** z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru.
- **Teatr Baj Pomorski w Toruniu** został nominowany do nagrody Kanalu TVP KULTURA w dziedzinie Kultura dla Dzieci i Młodzieży za projekt architektoniczny teatru.
- **Marek Waszkiel** otrzymał w maju Złotą Syrenę za szczególny wkład w światową sztukę lalkarską od organizatorów Międzynarodowego Festiwalu Lalkarskiego „Arrivano dal mare!” w Cervii (Włochy).

Teatry za granicą

cd. ze str. 7

- W maju **Teatr Lalki i Aktora w Łomży** wziął udział w Międzynarodowym Festiwalu Teatrów Małych Form we Lwowie z przedstawieniem *Karlus i Baktus* w reż. Jarosława Antoniuła.
- **Teatr Lalek Baniałuka z Bielska-Białej** uczestniczył w maju w Międzynarodowym Festiwalu Teatrów Lalek w Kragujevcu (Serbia) ze sztuką *Baśń o Rycerzu bez Konia* w reż. Janusza Ryla-Krystianowskiego.
- W maju **rzeszowski Teatr Maska** wziął udział w Międzynarodowym Festiwalu Teatrów Lalek we Lwowie ze spektaklem *Bajka o szczęściu* w reż. Ewy Giedrojc.
- 29 maja **Teatr Lalka** zaprezentował spektakl *Burattino* podczas IX Przeglądu Teatrów Krajów V4 – Spotkanie, w Nitrze (Słowacja).
- W czerwcu **Białostocki Teatr Lalek** weźmie udział w Międzynarodowym Festiwalu KUKART VIII w Sankt-Petersburgu z przedstawieniem *Fasada* w reż. Dudy Paivy.
- Również w czerwcu **Teatr Lalek Arlekin** wyjedzie do Wiednia na Międzynarodowy Festiwal Teatru dla Dzieci Multikids, ze spektaklem *Czerwony Kapturek* w reż. Waldemara Wolańskiego.
- W czerwcu **Teatr Lalek z Łomży** wystąpi gościnnie w Grodzieńskim Teatrze Lalek ze spektaklem *Tygrys Piętek* w reż. Krystiana Kobyłki.
- **Będziński Teatr Dzieci Zagłębia** na przełomie czerwca i lipca weźmie udział w Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym „Bosforskie zawody” w Kercy na Ukrainie (Krym), ze spektaklem *Król Maciuś* w reż. Dariusza Wiktorowicza.